

Sygn. akt V ACa 1248/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 września 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie V Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Robert Obrębski (spr.)

Sędziowie: SA Marta Szerel

SO del. Joanna Piwowarun - Kołakowska

Protokolant: Aleksandra Napiórkowska

po rozpoznaniu w dniu 6 września 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko W. M. i M. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 9 listopada 2016 r., sygn. akt IV C 850/16

I. oddala apelację;

II. zasądza od W. M. i M. M. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Joanna Piwowarun – Kołakowska Robert Obrębski Marta Szerel

Sygn. akt VA Ca 1248/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 4 września 2015 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym na kwotę 89379,52 zł z odsetkami od dnia wniesienia pozwu przeciwko solidarnie W. i M. M. jako dłużnikom z weksla zabezpieczającego należność obciążającą pozwanego z tytułu rozliczenia wypowiedzianej umowy leasingu, poręczonego wekslowo przez pozwaną.

Nakaz zapłaty zgodny z żądaniem pozwu został wydany w tej sprawie przeciwko pozwanym, również w zakresie kosztów procesu w kwocie 4735 zł.

W zarzutach od nakazu zapłaty, nie kwestionując podstawy i skuteczności wypowiedzenia umowy leasingu przez stronę powodową, przy podpisaniu której pozwany wystawił, pozwana zaś poręczyła weksel gwarancyjny na potrzeby jej zabezpieczenia, pozwani podważali wysokość zadłużenia poprzez twierdzenie, że na potrzeby rozliczenia

wypowiedzialnej umowy, powódka nie odliczyła wartości zwróconego pojazdu jako przedmiotu leasingu, którego wartości, w ocenie pozwanych, przenosiła wysokość ich zobowiązań wobec powódki, która nie miała w związku z tym podstawy do wypełnienia uzyskanego weksla oraz skorzystania z niego na drodze postępowania nakazowego. Strona pozwana zaś przedstawiła dowody wykazujące, że skorygowana wartość tego pojazdu została odliczona oraz że weksel został wystawiony zgodnie z rozliczeniem i deklaracją załączoną do pozwu.

Wyrokiem z dnia 9 listopada 2016 r. Sąd Okręgowy utrzymał w całości w mocy nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym w dniu 9 października 2015 r. pod sygn. IV Nc 247/15. Nieuiszczoną opłatę od zarzutów przejął także na rachunek Skarbu Państwa.

Na podstawie zebranych w tej sprawie dowodów z dokumentów, Sąd Okręgowy ustalił okoliczności związane z zawarciem przez pozwanego i stronę powodową umowy leasingu ciągnika siodłowego z 31 grudnia 2012 r., zasadami jej realizowania przez pozwanego, jak również zabezpieczenia wynikających z niej należności wekslem in blanco, który został poręczony przez pozwaną. Ustalono, że pojazd został pozwanemu wydany w połowie maja 2013 r. oraz że od listopada 2013 r. pozwany zaprzestał opłacania rat leasingowych i opłat dodatkowych. Z tego powodu, jak podał Sąd Okręgowy, pismem z 31 marca 2015 r. powódka poinformowała pozwanego o wypowiedzeniu umowy leasingu ze skutkiem natychmiastowym i wezwała korzystającego do zwrócenia pojazdu w terminie 2 dni. Sąd Okręgowy ustalił, że 3 kwietnia 2015 r. pozwany zwrócił przedmiot leasingu, bez kwestionowania podstaw jego wypowiedzenia. W tym samym dniu, jak podał Sąd Okręgowy, pojazd został sprzedany. Przy rozliczaniu rozwiązanej umowy leasingu, zgodnie z § 15 ust. 3 umowy, strona powodowa odliczyła skorygowaną wartość pojazdu w kwocie 136802,75 zł netto, czyli 168267,38 zł brutto. Pismem natomiast z 9 czerwca 2015 r. wezwała pozwanego za zapłaty pozostałej należności w kwocie 89379,52 zł, na którą też został wypełniony weksel poręczony przez pozwaną, na podstawie którego Sąd Okręgowy wydał w tej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Oceniając znaczenie dokonanych ustaleń, na podstawie § 15 umowy z 31 grudnia 2012 r. i przepisów prawa wekslowego, Sąd Okręgowy uznał żądanie pozwu za uzasadnione w całości. Znalazł więc podstawy do utrzymania nakazu zapłaty z 9 października 2015 r. Strona powodowa wykazała bowiem istnienie zobowiązania wekslowego w stosunku do pozwanych, czyli wobec dłużnika z weksla i jego poręczyciela. Pozwani nie wykazali natomiast zasadności zarzutu, jakoby powódka nie odliczyła wartości pojazdu zwróconego przez pozwanych przy rozliczaniu rozwiązanej umowy leasingu z 31 grudnia 2012 r. Zachodziły więc podstawy do utrzymania wydanego nakazu zapłaty na podstawie art. 496 k.p.c.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wnieśli pozwani. Zaskarżając ten wyrok w całości, powołali się na okoliczność nieprawidłowego wypowiedzenia przez powódkę umowy leasingu z 31 grudnia 2012 r., niepoprzedzonego przez wezwanie pozwanego do dobrowolnego uregulowania należności, jak również wadliwej oceny dowodów, naruszającej art. 233 § 1 k.p.c., oraz oddalenie przez Sąd Okręgowy wniosku o przesłuchanie pozwanych na wskazaną okoliczność, a ponadto również naruszenie art. 484 § 2 k.p.c. poprzez niezastosowanie reguły miarkowania kary, mimo wykonania przez pozwanego znacznej części swoich zobowiązań wobec strony powodowej. Na podstawie tych zarzutów wnosili o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz uwzględnienie powództwa w całości, przy wniosku ewentualnym o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, jak też o obciążenie powódki całością kosztów postępowania za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację powódka wniosła o jej oddalenie. Zaprzeczała temu, aby nie wzywała pozwanego do uregulowania zaległości przed złożeniem oświadczenia dotyczącego wypowiedzenia umowy z 31 grudnia 2012 r. przy zachowaniu terminu określonego w jej treści. Na dowód tego przedłożyła także dokument wezwania do zapłaty z 12 stycznia 2015 r. Wskazywała, że potrzeba jego powołania w odpowiedzi na apelację wynika z tego, że dopiero w treści apelacji pozwani zakwestionowali skuteczność wypowiedzenia tej umowy oraz jej rozliczenia z wykorzystaniem weksla podpisanego przez pozwanego oraz poręczonego przez pozwaną.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu. Została bowiem oparta na bezzasadnych i spóźnionych zarzutach, w tym nowych twierdzeniach, które należało zgłosić na etapie wnoszenia zarzutów od nakazu zapłaty, w których obrona pozwanych

została oparta na zarzucie nieuwzględnienia przez powódkę wartości pojazdu na potrzeby rozliczenia umowy, której skuteczności wypowiedzenia pozwani nie podważali, ani w zarzutach w postępowaniu wywołanym ich wniesieniem, ani też przed wytoczeniem powództwa. Przeciwnie, nie podważając rozwiązania umowy z 31 grudnia 2012 r., 3 kwietnia 2015 pozwany zwrócił przedmiot tej umowy i oczekiwał, że wartość ciągnika siodłowego zostanie odliczona przez stronę powodową, która w toku postępowania przez Sądem Okręgowym celnie wykazała, że do takiego odliczenia doszło w wymiarze kwotowym, który nie był w tej sprawie kwestionowany przez pozwanych, ani wykazany odpowiednim dowodem zgodnie z regułami obowiązującymi w postępowaniu nakazowym, w którym ciężar obalenia podstawy nakazu zapłaty wydanego w postępowaniu nakazowym spoczywa wyłącznie na stronie pozwanej. Powód nie musi bowiem na tym etapie niczego dowodzić. Na marginesie można tylko dodać, że sposób rozliczenia rozwiązanej umowy odpowiadał zapisom zawartym w § 15 ust. 3 umowy z 31 grudnia 2015 r. poprzez odliczenie wartości pojazdu z daty jego zwrócenia. Powiększenie pozostałych do zapłaty opłat leasingowych o wartość końcową pojazdu netto dotyczyło dodania kwoty odpowiadającej jego wartości po zakończeniu umowy, czyli zapłaceniu wszystkich opłat zgodnie z jej treścią. Nie naruszało więc art. 709¹⁵ k.c., na podstawie którego działała powódka przy obliczaniu i dochodzeniu kwoty uwzględnionej wydanym w sprawie nakazem zapłaty z 9 października 2015 r. Od pozostałych opłat objętych dyskontem zostały więc odjęte korzyści uzyskane przez powódkę wskutek wcześniejszego rozwiązania umowy. Wartość końcowa zdefiniowana na początku umowy nie była taką korzyścią. Po zakończeniu umowy powódka odzyskałaby bowiem ciągnik o wartości odpowiadającej stopniowi zużycia pojazdu. Korzyścią, która podlegała odliczeniu, była więc różnica pomiędzy wartością szacunkową tego pojazdu z chwili jego zwrócenia przed terminem a wartością końcową, którą by ten pojazd przedstawiał po zakończeniu umowy zgodnie z jej treścią. Podstawę prawną roszczenia głównego zabezpieczonego wekslem stanowił więc art. 709¹⁵ k.c., nie zaś art. 484 k.c. Nie chodziło w tej sprawie o zapłatę kary umownej, lecz o należność z weksła, który zabezpieczał roszczenie z tytułu rozliczenia umowy leasingu, zgodnie z art. 709¹⁵ k.c. Zarzut naruszenia art. 484 k.c. był tym samym oczywiście bezzasadny.

Pozostałe zarzuty apelacji były przede wszystkim spóźnione. Twierdzenie pozwanych, jakoby doszło do nieprawidłowego rozwiązania umowy leasingu, bez wezwania pozwanego do uregulowania całej zaległości w wyznaczonym terminie, zostało podniesione dopiero w apelacji. Było więc spóźnione. Z tej tylko przyczyny podlegało pominięciu, zwłaszcza że było sprzeczności z linią obrony pozwanych, przyjętą w zarzutach od nakazu zapłaty. Na podstawie art. 381 k.p.c. Sąd Apelacyjny pominął więc nowe twierdzenia i zarzuty pozwanych. Wnioski o przesłuchanie skarżących również nie zasługiwały tym samym na uwzględnienie. Dodatkowo należy tylko wskazać, że w odpowiedzi na apelację powódka przedstawiła dowód podważający nowe twierdzenia pozwanych, które nie mogły uzasadniać wniosków apelacji, sformułowanych zresztą w sposób oczywiście wadliwy. W interesie pozwanych nie było bowiem uwzględnienie powództwa w całości. Apelacja nie zasługiwała więc na uwzględnienie.

Oddalenie apelacji uzasadniało natomiast obciążenie pozwanych całością kosztów procesu poniesionych przez powódkę w postępowaniu apelacyjnym. Na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Sąd Apelacyjny zasądził od pozwanych na rzecz powódki kwotę 4050 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, do których zostało zaliczone minimalne wynagrodzenie za udział przed Sądem Apelacyjnym zawodowego pełnomocnika, stosownie do rodzaju sprawy, daty jej wniesienia oraz podanej w apelacji wartości przedmioty zaskarżenia.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów i art. 385 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.

Marta Szerel Robert Obrębski Joanna Piwowarun-Kołodowska